

SŁUŻBA WOJSKOWA

Plk dr Grzegorz ROWIŃSKI

EFEKTY PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ W DZIAŁALNOŚCI REKRUTACYJNO-PROMOCYJNEJ DO SŁUŻBY W NARODOWYCH SIŁACH REZERWY NA PODSTAWIE DOŚWIADCZEŃ WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO W BYDGOSZCZY

Działania w zakresie pozyskiwania żołnierzy rezerwy do służby w NSR w WSzW w Bydgoszczy rozpoczęły się z chwilą powołania w rozkazie dziennym z 24 sierpnia 2009 roku Zespołu ds. Profesjonalizacji, którego podstawowym zadaniem było monitorowanie sytuacji zachodzącej w SZ RP, koordynowanie działań promocyjno-informacyjnych oraz rekrutacyjnych, wymiana doświadczeń pomiędzy podległymi WKU, a także inicjowanie wszelkich innowacyjnych przedsięwzięć dotyczących pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym przede wszystkim do NSR.

Przewodniczącym Zespołu został – Zastępca Szefa WSzW, a w jego skład ponadto weszli:

- Szef Wydziału Mobilizacji i Uzupelnień – jako zastępca przewodniczącego;
- Szef Sekcji Rekrutacji;
- Specjalista Sekcji Rekrutacji;
- Oficer Sekcji Rekrutacji;
- przedstawiciel Pionu Głównego Księgowego.

Podstawę działalności promocyjno-rekrutacyjnej WSzW w Bydgoszczy w zakresie naboru kandydatów do NSR stanowią akty prawne oraz rozkazy, wytyczne i dyrektywy wyższych przełożonych.

W oparciu o analizę zadań i zakresu odpowiedzialności służbowej w przedmiotowej działalności w WSzW w Bydgoszczy, opracowano zasadniczą dokumentację normującą problematykę promocji i rekrutacji w zakresie nowych form służby wojskowej na szczeblu WSzW oraz WKU, a także inne pomocnicze dokumenty do których przede wszystkim należą:

- Rozkaz Nr 12 z dnia 03.03.2010 roku Szefa WSzW w sprawie przedsięwzięć organizacyjnych w WSzW w Bydgoszczy zapewniających realizację procesu tworzenia i funkcjonowania NSR;
- Wytyczne Nr 17 z dnia 21.04.2010 roku Szefa WSzW w sprawie przygotowania WSzW i podległych WKU do wdrożenia nowego podsystemu uzupełniania stanowisk służbowych żołnierzami NSR;
- Harmonogram działań WSzW w Bydgoszczy i podległych WKU w zakresie profesjonalizacji SZ RP;
- Plan promocji NSR i służby przygotowawczej prowadzonych przez WSzW w Bydgoszczy w 2011 roku;
- Koncepcja działalności WSzW w Bydgoszczy w zakresie profesjonalizacji SZ RP;
- Plany przeprowadzenia nadzorów służbowych w zakresie przedsięwzięć odnoszących się do powoływania kandydatów do służby wojskowej w ramach NSR, służby przygotowawczej i zawodowej służby wojskowej oraz ujednolicone dla wszystkich WKU arkusze ocen z przebiegu prowadzonych nadzorów służbowych.

Intensyfikacja naboru do NSR i służby przygotowawczej

W celu zwiększenia zainteresowania służbą wojskową oraz biorąc pod uwagę potrzeby pozyskiwania kolejnych kandydatów do NSR, w WSzW w Bydgoszczy zintensyfikowano przedsięwzięcia wspomagające i wspierające proces rekrutacyjny. Do głównych z nich zaliczyć należy:

1. Podpisanie porozumień o współpracy w zakresie promocji i informacji w sprawach związanych z NSR z:

- Zarządem Wojewódzkim Ligi Obrony Kraju;
- Zarządem Wojewódzkim Polskiego Związku Motorowego;
- Zarządem Wojewódzkim Ochotniczej Straży Pożarnej RP;
- Zarządem Okręgowym Towarzystwa Wiedzy Obrończej w Bydgoszczy.

Ponadto WSzW w Bydgoszczy poprzez rozszerzenie zakresu współpracy o edukację obronną i edukację dla bezpieczeństwa, zawarł następujące porozumienia z uczelniami cywilnymi w regionie:

- Bydgoską Szkołą Wyższą;
- Wyższą Szkoła Bankową w Toruniu;
- oraz Grudziądzką Szkołą Wyższą.

Natomiast do najciekawszych inicjatyw WKU w obszarze współpracy z partnerami społecznymi należy zaliczyć porozumienia:

- a) o współpracy Komendanta WKU w Bydgoszczy z Jednostką Strzelecką 4033 Związku Strzeleckiego Strzelec „OSW”;
  - b) z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy – WKU w Bydgoszczy;
  - c) Wojskowego Komendanta Uzupelnień w Bydgoszczy z Komendą Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Solcu Kujawskim w zakresie promocji i edukacji obronnej młodzieży;
  - d) WKU w Grudziądzu z Jednostką Strzelecką w Grudziądzu;
  - e) o współpracy w zakresie promocji NSR i edukacji obronnej z Wyższą Szkołą Demokracji w Grudziądzu (w uzgodnieniu) WKU w Grudziądzu;
  - f) z Zarządem Rejonowym Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów WP WKU w Toruniu.
2. **Nawiązanie współpracy** w sprawie wyrażenia zgody na podjęcie działań promocyjno-informacyjnych w zakresie NSR z:
    - a) Dziekanatem Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego;
    - b) Dziekanatem Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego;
    - c) Dziekanatem Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego.
  3. **Przeprowadzenie akcji plakatowania** remiz OSP i dworców kolejowych wytypowanych przez Dyрекcję Okręgową PKP.
  4. **Zapotrzebowanie w IWsp. SZ i dystrybucja do podległych WKU 25.000 sztuk plakatów i ulotek.**
  5. **Zapotrzebowanie w IWsp. SZ środków finansowych na działalność medialną w:**
    - a) TVP Bydgoszcz – 60 emisji spotu reklamowego NSR – termin realizacji od 7 grudnia 2010 roku do 23 stycznia 2011 roku przed lub w trakcie emitowania programów lokalnych w kanale TVP-Info;
    - b) Express Media – 4 wydania na stronach redakcyjnych gazet Express Bydgoski i Nowościach – Dzienniku Toruńskim reklamy NSR.
  6. **Opracowanie kalendarza kieszonkowego na 2011 rok z logo NSR** i danymi teleadresowymi poszczególnych WKU.
  7. **Postanowienie Szefa WSzW o wdrożeniu do działalności służbowej trzech wniosków racjonalizatorskich** dotyczących procesu informowania i promowania NSR.
  8. **Opracowanie własnych materiałów informacyjnych dotyczących NSR** skierowanych do żołnierzy rezerwy i ich pracodawców.
  9. **Wystawienie stoiska promocyjnego WSzW i WKU w Bydgoszczy podczas Targów Pracy i Promocji OFFERTY 2011.** W bieżącym roku WSzW w Bydgoszczy został zaproszony kolejny raz do udziału w Targach Pracy Pracodawców jako laureat przyznanej nagrody w roku poprzednim „Najlepszy Wystawca Targów Pracy i Promocji OFFERTY 2010”.

10. **Zaproszenia wysyłane do żołnierzy NSR** na uroczystości Narodowego Święta Niepodległości i Święta Wojska Polskiego w jednostkach wojskowych i garnizonach realizowane przez poszczególne WKU.
11. **Współpraca WKU z dowódcami jednostek wojskowych** w zakresie ekspozycji aktów wręczania nadanych przydziałów kryzysowych żołnierzom rezerwy na terenie jednostek wojskowych.
12. **Ekspozycja banerów reklamowych NSR na budynkach wskazanych przez WAM** w Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu.
13. **Udział Szefa WSzW w uroczystościach składania przysięgi wojskowej** przez żołnierzy odbywających szkolenie w ramach służby przygotowawczej w wytypowanych Centrach i Ośrodkach Szkolenia.

Do najpopularniejszych, a zarazem jednych z najbardziej efektywnych działań informacyjno-promocyjnych należą stoiska i punkty promocyjne wystawiane przez WSzW i podległe WKU oraz udział żołnierzy i pracowników wojska w przedsięwzięciach informujących o służbie w NSR i służbie przygotowawczej podczas różnorodnych spotkań ze środowiskiem cywilnym.

Kolejnym przykładem kontaktów środowiska wojskowego z cywilnym, w trakcie których promowana jest służba w NSR, jest udział przedstawicieli WKU z wykorzystaniem sprzętu i uzbrojenia wojskowego jednostek wojskowych podległych Szefowi IWsp.SZ podczas festynów organizowanych przez władze samorządowe.

Zgodnie z rozkazami przełożonych, w podległych WKU znajdują się punkty konsultacyjno-informacyjne, w których udzielane są informacje tak telefoniczne jak i bezpośrednio kandydatom do NSR, służby przygotowawczej i zawodowej służby wojskowej.

Taki punkt konsultacyjno-informacyjny funkcjonuje także w WSzW w Bydgoszczy. Ponadto w WSzW funkcjonuje telefon, pod którym można uzyskać wszelkie niezbędne wiadomości w zakresie służby wojskowej. Inną formą przekazywania podstawowych informacji jest Internet, dzięki któremu zainteresowani kontaktują się z nami drogą mailową.

Działalność medialna

Mając na względzie zwiększenie zakresu oddziaływań promocyjno-informacyjnych WSzW w Bydgoszczy opracował w konsultacji z WKU koncepcję i plan działalności medialnej, skierowany do grupy osób zainteresowanych ochotniczym pełnieniem służby wojskowej w ramach NSR i służby przygotowawczej. W tym celu

nawiązano współpracę z najbardziej reprezentatywnymi przedstawicielami prasy regionalnej i lokalnej oraz mediami elektronicznymi.

W miesiącu lipcu br. W SzW w Bydgoszczy, dzięki staraniom IWsp.SZ, otrzymał środki finansowe z przeznaczeniem na promocję NSR w mediach.

Realizując przedmiotowe zadanie W SzW w Bydgoszczy (reprezentując także WKU) zawarł umowy z dziesięcioma firmami realizującymi różne formy działalności promocyjno-informacyjnej w mediach. Należą do nich:

Firma Express Media, realizująca reklamę NSR w Expresie Bydgoskim i Nowościach – Dzienniku Toruńskim oraz na łamach Kwadratu – dwutygodnika kulturalnego.

Firma AGORA realizująca reklamę NSR w Gazecie Wyborczej – dodatku regionalnym oraz w serwisach internetowych gazeta.pl/bydgoszcz i gazeta.pl/torun.

Firma MEDAS emitująca spot reklamowy NSR na 2 telebimach w Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej i ul. Focha (Rondo Grunwaldzkie) w okresie miesiąca września br.

Firma reklamowa TVP Bydgoszcz – emitująca spot reklamowy NSR w telewizji regionalnej – Oddział TVP Bydgoszcz na przełomie miesiąca sierpnia i września br.

Radio Pomorza i Kujaw – w którego rozgłośni emitowane były komunikaty promujące NSR w miesiącu wrześniu, październiku i listopadzie br.

Z kolei **firma Artmedia z Brodnicy** realizuje emisję spotu reklamowego w telewizji osiedlowej Eltronik, obejmującej swoim zasięgiem większość abonentów Brodnicy.

Podobne rozwiązanie zastosowane zostało w Grudziądzu, gdzie w miesiącu październiku emitowany był spot reklamowy NSR w telewizji kablowej.

Do innych firm realizujących promocję NSR w formie elektronicznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego należą: **Firma Auto-Trans** – która emitowała spot reklamowy NSR na telebimie w Inowrocławiu na przełomie miesięcy sierpnia i września br., łącznie przez okres 31 dni.

Ciekawym rozwiązaniem, sprawdzonym w roku 2010, jest emisja reklamy NSR na monitorach LCD zainstalowanych w środkach komunikacji miejskiej w Toruniu. Przedsięwzięcie to z inicjatywy WKU w Toruniu realizowane było przez firmę **Auto-Box** na przełomie sierpnia i września 2011 roku.

Gamę przedsięwzięć przyjętych przez W SzW w Bydgoszczy na wniosek WKU w zakresie kampanii medialnej kończy **Telewizja Kujawy z Włocławka**, która podobnie jak w wymienionych wcześniej przypadkach Brodnicy i Grudziądza, emitowała w przerwach pomiędzy swoimi programami spot reklamowy NSR.

Planowane działania promocyjne

W chwili obecnej WSzW w Bydgoszczy, przy współdziałaniu Oddziału Gospodarczego, realizuje kolejne przedsięwzięcie związane z drugą transzą przydzielonych przez IWsp.SZ środków pieniężnych na wykonanie materiałów promocyjnych i wydawniczych. Otrzymane środki finansowe przeznaczone zostaną na zamówienie i produkcję m.in. materiałów promocyjnych i informacyjnych dla osób zainteresowanych nowymi formami służby wojskowej, a także na zabezpieczenie organizacji i funkcjonowania stoisk promocyjnych wystawianych przez WSzW i WKU oraz wyposażenie w jednolite ubiory pracowników wojska biorących udział w akcjach promocyjno-informacyjnych.

Działalność informacyjno-promocyjna w mediach elektronicznych i prasie

Działania promocyjno-informacyjne w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby w ramach NSR oraz służby przygotowawczej przez WSzW w Bydgoszczy oraz podległe WKU prowadzone były w sposób systematyczny, planowy i skoordynowany w następujących głównych obszarach:

1. medialnym, w tym mediach elektronicznych, prasie lokalnej i regionalnej;
2. korespondencyjnym, przede wszystkim w postaci listów intencyjnych skierowanych do żołnierzy rezerwy i pracodawców;
3. akcji promocyjnych z udziałem stoisk promocyjnych i punktów promocyjno-informacyjnych;
4. bezpośrednich spotkań z osobami zainteresowanymi pełnieniem służby wojskowej.

Do podstawowych form działalności medialnej prowadzonej przez WSzW w Bydgoszczy oraz podległe WKU, w tym obszarze zadań realizowanym od 1 lipca 2010 roku należą:

- audycje radiowe i telewizyjne – 59
- artykuły o tematyce NSR i służby przygotowawczej, które ukazały się w prasie – 90
- informacje i materiały w zakresie nowych form służby wojskowej zamieszczane na stronach internetowych WSzW i WKU – 167.

Inne formy działalności promocyjnej

W pozostałych obszarach procesu działań promocyjno-informacyjnych, mających zastosowanie w codziennej działalności WSzW i podległych WKU wymienić należy:

- wysyłanie listów intencyjnych do potencjalnych kandydatów do służby w NSR oraz pracodawców – 11.332.
- akcje promocyjne realizowane przede wszystkim w oparciu o stoiska promocyjne podczas festynów, targów pracy i targów edukacyjnych, świąt państwowych i wojskowych, dni otwartych koszar itp. – 216.
- spotkania z bezrobotnymi i środowiskami młodzieżowymi (uczelnie wyższe, szkoły ponadgimnazjalne, Powiatowe Urzędy Pracy, stowarzyszenia, organizacje młodzieżowe) – 138.

Realizacja powołań ochotników do NSR

Wynikiem opisywanego procesu działalności promocyjnej w obszarze nowych form służby wojskowej realizowanych przez WSzW i podległe instytucje jest nabór ochotników do NSR i służby przygotowawczej.

Od 1 lipca 2010 roku do NSR powołano 1043 żołnierzy rezerwy (dane na dzień 14.11.2011 r.), w tym 770 do terytorialnych jednostek wojskowych i 277 do jednostek wojskowych eksterytorialnych.

Dane te nie uwzględniają jednak 193 osób, którym w tym czasie WKU nadały przydziały kryzysowe, a z różnych względów złożyły one później rezygnację ze służby w NSR. Do najważniejszych powodów rezygnacji ze służby w ramach NSR należą:

- powołania do zawodowej służby wojskowej – 89;
- inne – 104.

Z analizy danych otrzymywanych z WKU wynika, że najistotniejszymi powodami rezygnacji ze służby są:

- wyjazd zagranicę w celu podjęcia pracy;
- znalezienie pracy poza obszarem województwa kujawsko-pomorskiego (bliisko 1/3 osób to bezrobotni);
- powody osobiste, w tym założenie rodziny;
- brak zgody pracodawcy na skierowanie na ćwiczenia rotacyjne.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że WSzW w Bydgoszczy począwszy od 1 lipca 2010 roku powołał **ogółem do służby w NSR – 1240 żołnierzy**.

Liczba aktualnie nadanych przydziałów kryzysowych (1047) z podziałem na korpusy osobowe przedstawia się następująco:

- oficerów – 15,
- podoficerów – 69,
- szeregowych – 963.

Mała liczba powołań w korpusie oficerskim jest przede wszystkim wynikiem braku etatów w jednostkach wojskowych oraz innych niż wymagane specjalności wojskowych znajdujących się w zasobach WKU.

W bazach danych WKU na skutek zintensyfikowanych oddziaływań informacyjno-promocyjnych w chwili obecnej znajduje się:

- 24 oficerów,
- 157 podoficerów,
- 1567 szeregowych,

czyli łącznie 1748 żołnierzy rezerwy, którzy złożyli wnioski do służby w ramach NSR.

Ilość chętnych do służby przewyższa możliwości etatowe deklarowane przez poszczególne jednostki wojskowe z uwagi m.in. na fakt chęci pełnienia służby przez kandydatów w pobliżu miejsca zamieszkania oraz podobnie, jak w przypadku korpusu oficerskiego, brak odpowiednich specjalności wojskowych.

Kompania NSR przy WSzW w Bydgoszczy

W zakresie ukończenia kompanii NSR przy WSzW w Bydgoszczy obecnie zawarte zostały kontrakty z 73 żołnierzami rezerwy, co stanowi 70% procent ukończenia kompanii znajdującej się na wykazie dodatkowym.

Z uwagi na polecenie przełożonych, wynikające z konieczności uwolnienia stanowisk w jednostkach wojskowych, obecnie kwalifikowanie i nabór do kompanii NSR został wstrzymany.

Realizacja powołań ochotników do służby przygotowawczej

Kolejnym obszarem, bezpośrednio związanym z realizacją zadań promocyjnych i informacyjnych prowadzonych przez WSzW w Bydgoszczy oraz podległe WKU w odniesieniu do efektów mających wpływ na praktyczne powołania do służby wojskowej, jest służba przygotowawcza.

W 2010 roku skierowanych zostało 321 ochotników do odbycia służby przygotowawczej podczas realizacji trzech turnusów.

Należy nadmienić, że WSzW w Bydgoszczy, dzięki zaangażowaniu WKU, wykonał prawie wszystkie zadania związane z powołaniami kandydatów do odbycia służby przygotowawczej. Największe problemy w uzupełnieniu ochotników do szkolenia sprawiały stanowiska w specjalnościach wojskowych – kierowców kategorii C i C+E.

W zakresie służby przygotowawczej w bieżącym roku, w ramach dotychczasowych czterech turnusów, w ramach przydzielonych limitów, powołano ogółem **387 ochotników**, tj. o 66 więcej niż w roku ubiegłym.

Podsumowując realizację dotychczasowych powołań do służby przygotowawczej **w latach 2010 i 2011**, należy stwierdzić, że WKU, podległe Szefowi WSzW w Bydgoszczy, **skierowały do szkolenia 708 ochotników**.

W bazach danych podległych WKU (i zbiorczo za WSzW) znajduje się ponadto 691 osób, które złożyły wnioski o powołanie do pełnienia służby przygotowawczej.

Z uwagi na coraz mniejszą liczbę przydzielanych limitów na kolejne turnusy szkoleniowe oraz znaczną liczbę osób zainteresowanych tą formą służby wojskowej, istnieje poważna obawa dotycząca efektywnego wykorzystania – w najbliższej przyszłości – większości z osób deklarujących chęć pełnienia służby przygotowawczej.

Osobny problem stanowi brak informacji o możliwości skierowania na szkolenie kandydatów do korpusu podoficerskiego i oficerskiego.

Zamiast zakończenia

Efekty realizowanych działań, w tym także w obszarze promocji i informacji oraz przyjętych przez WSzW w Bydgoszczy i WKU rozwiązań, w tym zakresie powodują, że WSzW w Bydgoszczy w ocenie Inspektoratu Wsparcia SZ znalazł się na 5 miejscu w rankingu Wojewódzkich Sztabów Wojskowych w zakresie sprawności działania i efektywności naboru do NSR.

Ten sam ranking przeprowadzony w zakresie oceny WKU pokazuje, że trzy z sześciu podległych WSzW w Bydgoszczy WKU znajdują się wśród dziesięciu najlepiej ocenianych instytucji TOAW. Są to WKU w Grudziądzu, Bydgoszczy i Inowrocławiu.

Ponadto należy podkreślić, że w dziesięciu najmniej efektywnych WKU nie ma żadnej instytucji z województwa kujawsko-pomorskiego.

Reasumując

Przyjęte przez WSzW w Bydgoszczy i wdrożone do działalności służbowej w podległych WKU rozwiązania rekrutacyjno-promocyjne wraz ze sposobem ich praktycznej realizacji, przyczyniły się do popularyzacji służby wojskowej wśród mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego i mają znaczący wpływ na osiągnięte efekty w dziedzinie naboru do NSR i służby przygotowawczej.

Zmiany wymaga jednak określenie zasadniczej grupy docelowej naszych oddziaływań promocyjno-informacyjnych z kandydatów do NSR na ich potencjalnych i obecnych pracodawców. Liczba ochotników zainteresowanych pełnieniem tej służby wojskowej, znajdująca się w bazach danych WKU, wskazuje na w miarę pełną możliwość realizacji zadań w przedmiotowym zakresie. Większym problemem jest utrzymanie tej grupy ludzi w swoich zasobach, a pomoc w tym może działalność informacyjna skierowana do pracodawców.

W WSzW w Bydgoszczy podjęte zostały w tej sprawie konkretne działania, których przykładem jest spotkanie z grupą pracodawców z branży budowlanej województwa – kujawsko-pomorskiego.

W miesiącach listopadzie i grudniu, w poszczególnych WKU, planowane są spotkania z lokalnymi pracodawcami z udziałem przedstawicieli WSzW, w trakcie których omówione zostaną najważniejsze kwestie dotyczące pełnienia służby wojskowej w ramach NSR przez zatrudnionych w poszczególnych firmach pracowników oraz wzajemnych korzyści, w tym głównie dla pracodawców.

Ogółem, WSzW w Bydgoszczy i WKU współpracują w zakresie NSR z 44 pracodawcami z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego.